

ninger, Laugsvæsen o. s. v. Som sagt, jeg vil maaffee ved Sagens anden Behandling komme tilbage til at drøfte dette Spørgsmaal. Grunden til, at jeg har tilladt mig at tage Ordet idag er, for at det, der blev sagt, ikke skulde misforståes saaledes, som om der i den Betænkning, Borgerrepræsentanterne i sin Tid have afgivet, kunde søges nogen Grund for, at Sagen ikke skulde fremmes paa den Maade, som nu er bragt i Forslag. Jeg mener forøvrigt ogsaa, hvad der allerede af en æret Taler er oplyst, at § 3 er noget utydeligt og ubestemt affattet. For at raade Bod derpaa, kan der jo stilles et Ændringsforslag til 2den Behandling, hvilket jeg skal forbeholde mig nærmere at tage under Overveielse.

v. Støcken: Jeg skal ikke begynde med at yde Kjøbstædernes og Landets Rettigheder mod hinanden videre, end det allerede er skeet af mange foregaaende Talere. Jeg ønskede blot at udtale, at der hørte til at paapege noget Godt, naar man vil forandre bestaaende Forhold, og det er saalidet skeet, at de første Talere, som traadte op, endogsaa yttrede, at Manglerne og Fordelene vare lige mod hinanden, og at, hvis de skulde anlægge et Bryggeri, vilde de anlægge det i en Kjøbstad. Saaledes seer jeg ikke for Diebliffet nogen paatrængende Grund for at fremme denne Sag.

Krabbe: Den ærede Ordfører benægtede Rigtigheden af mine Ytringer om, at Kjøbstædernes Indvaanere nu efter den bestaaende Lovgivning kunde bestille Ølet hos Landboerne, men han yttrede derhos, at de vel kunde kjøbe Øl hos Landboerne, i Landbryggerierne. Jeg maa tilstaae — jeg beder den ærede Ordfører undskyldte det —, at denne Distinction er altfor fin til, at jeg kan forstaae den. Forøvrigt var den Mening, som jeg fremsatte, allerede tidligere forsvaret af en anden æret Rigsdagsmand, hvis Indsigt i disse Forhold er langt dybere end min.

Indenrigsministeren: Det er kun nogle enkelte Bemærkninger, jeg skal tillade mig i Anledning af hvad der idag er yttret. Naar der navnlig for det Første er yttret Omseende om, at Næringsforholdene i det Hele maatte blive

ordnede paa eengang istedetfor stykkeviis, da er det et Omseende, som Regjeringen ogsaa kan dele, men det er visseelig meget lettere at fremsætte et saadant Omseende end at udføre det, og der kunde vel ogsaa være Spørgsmaal om, hvorvidt en saadan pludselig Forandring i alle Henseender var at foretrække for den mere gradvise. Imidlertid er Regjeringen betænkt paa at udarbejde en saadan almindelig Lov, som skulde ordne Næringsforholdene i det Hele, men naar den kan blive færdig, tør jeg aldeles ikke love, og jeg skal derfor henstille til det ærede Thing, om enhver Ordning i denne Henseende skal udsættes, indtil en saadan almindelig Lov kan udfomme. Hvad det Hovedspørgsmaal angaaer, som her fornemmelig er blevet omhandlet, nemlig Bestemmelsen i § 3, vil det sees af Motiverne til Loven, at Hensigten hermed alene har været at have den Uvisshed, som hidtil i saa Henseende har fundet Sted. Nu har vel Udvalget bemærket, at der i saa Henseende ikke fandt nogen Uvisshed Sted, men jeg tror dog, at det, efter hvad der i det Hele er anført, og navnlig af den ærede 5te Landstingsmand f. 1ste Kred. (Ørsted), vil være tilstrækkeligt godtgjort, at der har fundet Uvisshed Sted. Den ærede Ordfører har nu idag rigtignok indrømmet, at den, som lovligt havde kjøbt Øl af en Brygger paa Landet, var berettiget til at indføre det i Kjøbstaden, og han har navnlig ved Siden deraf udhævet den store Skade, det kunde medføre for Kjøbstaden, naar et betydeligt Ølbryggeri anlagdes i Nærheden af eller umiddelbart op til en Kjøbstad, da Bryggeren derved vilde have en saare kort Vej at transportere Ølet til Kjøbstaden. Men dersom det er tilladt for enhver Anden at indføre i en Kjøbstad Øl, som brygges i et Landbryggeri, saa vil det, at Landbryggerierne faae Ret til at indføre deres Øl i Kjøbstaderne, jo aldeles ikke kunne have nogen skadelig Virkning for Kjøbstaderne; thi, naar en Brygger har et Bryggeri liggende umiddelbart op til en Kjøbstad, saa kan Kjøbstadbefolkningen jo ligesaa godt hente Øl hos ham, som hos en Brygger i Kjøbstaden.